

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА У ДЕРЕВООБРОБНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ

У дослідженні аналізується вплив екологічної політики на деревообробну промисловість України. Досліджено переваги впровадження екологічних стандартів, таких як енергоефективні технології, які сприяють зниженню витрат і підвищенню конкурентоспроможності продукції на міжнародних ринках. Представлено SWOT-аналіз, який окреслює сильні та слабкі сторони галузі, а також можливості та загрози екологічної політики.

Ключові слова: енергоефективні технології, міжнародні ринки, міжнародна екологічна сертифікація, регуляторні ризики.

Сучасна екологічна політика, спрямована на зменшення негативного впливу промислових процесів на довкілля, чинить двоякий вплив на деревообробну промисловість. З одного боку, необхідність впровадження екологічних стандартів і технологій потребує додаткових інвестицій [1]. З іншого боку, екологічні ініціативи сприяють підвищенню конкурентоспроможності продукції на міжнародних ринках і відкривають можливості для отримання державних субсидій та пільгового фінансування.

Компанії деревообробної промисловості, які інтегрують принципи сталого розвитку в свою діяльність, зокрема використання ресурсів із сертифікованих лісів, енергоефективні технології, та оптимізацію виробничих процесів, мають більше шансів на успішний розвиток у довгостроковій перспективі [2]. Такі компанії не тільки знижують свої витрати за рахунок ефективного використання ресурсів, але й покращують свій імідж серед споживачів, орієнтованих на екологічно чисту продукцію. Підприємства деревообробної промисловості, які впроваджують сучасні екологічно безпечні технології, з часом досягають вищої економічної віддачі завдяки зниженню

витрат на енергоносії, зменшенню кількості відходів та сплат екологічних штрафів. Також, за рахунок збільшення попиту на екологічно чисту продукцію, підприємства можуть розширити свої ринки збуту.

В умовах екологічної модернізації деревообробних підприємств підвищується попит на кваліфікованих працівників, які володіють знаннями у сфері екологічних технологій. Це сприяє зростанню зайнятості у регіонах, де зосереджена ця галузь, а також підвищенню рівня кваліфікації персоналу [3].

Екологічна сертифікація продукції [4] сприяє виходу підприємств деревообробної промисловості на нові міжнародні ринки, а також підвищує довіру до продукції серед споживачів на внутрішньому ринку. Особливо це актуально для країн Європейського Союзу, де екологічні стандарти є важливим критерієм при виборі постачальників. Проблеми, з якими стикаються підприємства галузі деревообробної промисловості України - це високі витрати на модернізацію обладнання, необхідність отримання сертифікацій, а також недостатнє законодавче регулювання у сфері екологічного контролю. Отже необхідне удосконалення державної підтримки для стимулювання впровадження екологічних інновацій та розвиток законодавчої бази для чіткішого регулювання екологічних норм.

Для глибшого розуміння сильних та слабких сторін, можливостей та загроз функціонування екологічної політики у деревообробній промисловості України нами здійснено SWOT-аналіз, який є найпоширенішим видом аналізу в управлінні та може бути використаним для різних об'єктів дослідження [5] . (Табл.1).

Таблиця 1.

SWOT-аналіз функціонування екологічної політики у деревообробній промисловості України

Сильні сторони (Strengths)
1. Сприяє отриманню міжнародних сертифікатів (FSC, PEFC), що підвищує довіру споживачів і відкриває доступ до нових ринків. 2. Використання енергоефективних технологій та зниження кількості відходів зменшують виробничі витрати, підвищуючи ефективність виробництва. 3. Екологічно чисті продукти мають підвищений попит на глобальному ринку. 4. Державна підтримка. 5. Зменшення екологічних ризиків.
Слабкі сторони (Weaknesses)

1. Модернізація виробничих процесів для впровадження екологічних технологій потребує значних капіталовкладень. 2. Для впровадження екологічних технологій необхідні спеціалісти з відповідними знаннями та навичками, яких бракує на ринку праці. 3. Тривалий термін окупності. 4. Недосконалість нормативно-правової бази щодо екологічного контролю та сертифікації в Україні створює правові ризики для бізнесу. 5. Не всі споживачі в Україні готові платити більше за екологічно чисті продукти, що може зменшити попит на таку продукцію на внутрішньому ринку.
Можливості (Opportunities)
1. Розширення ринків збуту. 2. Диверсифікація продукції. 3. Поява інновацій у деревообробній промисловості. 4. Збільшення інтересу з боку міжнародних інвесторів може сприяти розвитку підприємств, які впроваджують "зелені" технології. 5. Участь у державних та міжнародних фінансових програмах сталого розвитку.
Загрози (Threats)
1. Жорстка конкуренція. 2. Економічна нестабільність, інфляція та зміни валютних курсів. 3. Регуляторні ризики. 4. Висока вартість екологічних технологій. 5. Зміни в екологічній політиці.

Джерело: за дослідженнями авторів.

Список використаних джерел

1. Фурдичко О., Дребот О., Паляничко Н., Данькевич С., Окабе Й.(2021). На шляху до збалансованості лісогосподарського землекористування України: еколого-економічний аспект. *Agricultural and Resource Economics*. Vol. 7. №. 4. Pp. 218-244. DOI: <https://doi.org/10.51599/are.2021.07.04.12>.
2. Дребот О., Паляничко Н., Височанська М., Сахарнацька Л., Гадзало А.(2023). Вплив енергоефективності лісогосподарських підприємств на показники використання земель лісогосподарського призначення. *Agricultural and Resource Economics*. Vol. 9. No. 2. Pp. 111–135. <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.02.05>
3. Furdychko O., Drebot O., Palianychko N., Dankevych S., Okabe Y.(2021). Social aspect of forestry landuse balance in Ukraine. *Economic Annals-XXI*. 192(7-8(2)). P. 88-107. DOI: <https://doi.org/10.21003/ea.V192-08>
4. Окабе Й., Фурдичко О., Дребот О., Паляничко Н., Данькевич С.(2021). On the way Towards a Balanced Forestry Land Use: The Economy of State Forestry Enterprises in Small Polissia of Ukraine in the Context of the COVID-19 Pandemic. *Облік і фінанси*. № 4 (94). С. 115-128. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-4\(94\)-115-128](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2021-4(94)-115-128)
5. Макаренко А.(2017). Обліково-аналітичне забезпечення як фактор підвищення результативності управління раціональним лісокористуванням. *Agricultural and Recourse Economics*. Vol. 3. No. 2. Pp. 109–121.